

Redaktör: F. WALD. LÖNNBECK.

EKENÄS

FREDAGEN DEN 30 APRIL.

Prenumerationspris:

I Ekenäs för helt år 4 mk, för halft år 2 mk och för kvart år 1 mk. För hembringning inom staden erlägges 25 penni för kvartalet.

I landsorten tillkommer postarvode 1: 39 för helt, 0: 74 för halft och 0: 42 för kvart år.

I Ryssland 3 rubel 50 kop. pr år. Frimärken emottagas i likvid.

Tidningen utkommer i Ekenäs hvarje helgfri tisdag och fredag.

Prenumeration å tidningen sker å Tryckerikontoret, hvarest äfven annonser emottagas. — Lösnummer 10 penni.

Annonsspris:

15 penni för petitråd å bladets första sida och 10 penni å sista sidan. Annonser om förlofvade, vigde och födde samt dödsannonser betalas efter utrymmet å 15 penni pr petit rad. Yrkesannonser 6 mark pr år och rad. Bytesannonser förmedlas med andra tidningar. Åt större annonsörer beviljas rabatt, efter öfverenskommelse. — Annonserna böra inlemnas till tryckeriet senast kl. 5 e. m. dagen före tidningens utgivande.

Tryckeriets kontor hålles öppet för allmänheten alla helgfria dagar från kl. 7 f. m. till kl. 1 e. m. samt från kl. 3 till kl. 7 e. m.

TILLKÄNNAGIFVES.

Får härmed äran tillkännagifva den ärade allmänheten att jag har öppnat skrädderirörelse uti herr målarem. John Cairenius gård vid Kyrkogatan N:o 2 och med ett välsorterat lager af engelskt, tyskt och inhemskt beklädnadsmaterial samt ett välgjordt arbete, modern snitt och moderata priser, hoppas jag kunna tillvinna mig den ärade allmänhetens förtroende. Hangö i April 1897.

Telefon finnes!

Högaktningsfullt

C. S A L M I.

(H:ö 2 ggr. 15 4-dblr.)

Veckolista.

I Stadskyrkan: söndagen den 2 Maj högmessa kl. 10 f. m. af kyrkoherden J. A. Enebeck.

I Allianshuset: söndagen den 2 Maj predikan kl. 1/2 6 e. m. af F. W. Lönnbeck.

I Metodistkyrkan predikas: söndagen den 2 Maj kl. 12 f. m. och kl. 5 e. m. samt onsdag kl. 8 e. m. af pastor Wilh. Häggman.

Mottagningstid å pastorskansliet alla söcknedagar från kl. 11—1 f. m.

Stadsfullmäktige, sammanträda, då ärendena påkalla.

Drätselkammaren sammanträder första helgfria måndag i hvarje månad.

Drätselkammarkontoret hålles öppet i rådhuset hvarje onsdag och lördag från kl. 4—6 e. m.

Stadsläkaren, doktor Carl Höijer träffas säkrast k. 1/2 10—11 f. m. och 5—6 e. m.

Provincialläkaren, doktor Otto Stenbäck träffas söcknedagar kl. 9—11 f. m. och 5—6 e. m. Sön- och helgdagar: kl. 9—10 f. m.

Läneläkaren, Fil. mag. Aug. Sarén, träffas säkrast hvarje helgfri dag kl. 9—12 f. m.

Jernvägsstationens expedition hålles öppen söcknedagar kl. 7—1/2 12 f. m. och kl. 1—6 e. m. under tiden från den 1 april till den 1 oktober samt kl. 8—11,30 f. m. och 1—5 e. m. från den 1 oktober till den 1 april. Sön- och helgdagar hålles expeditionen öppen kl. 8—9 f. m. förutom Juldagar, Nyårsdagen, Långfredagen, Påskdagen, Kristihimmelsfärdsdag och Pingstdagen, då ingen expedition eger rum.

Postkontoret öppet söcknedagar från kl. 9 f. m. — 1 e. m. och från kl. 4—6 e. m. Sön- och helgdagar från kl. 12—1 e. m. och 4—5 e. m. Frimärken tillhandahålles allmänheten i Ekenäs Pappershandel och i Bokhandeln.

Postlådorna tömmas: vid bryggeriet kl. 1,50 e. m. och 2,20 e. m. Vid postkontoret kl. 2 e. m. och kl. 2,55 e. m. Vid Lönnbecks stenhus vid torget kl. 2,5 e. m. och kl. 3 e. m. Vid stationsvägen kl. 2,10 e. m. och 3,5 e. m. Vid stationen 10 minuter före tågens afgång.

Post afgår med hvarje bantåg samt direkte till Tenala, Bjerno Kimito och Åbo hvarje måndag, torsdag och lördag, kl. 5 e. m. samt till Snappertuna hvarje tisdag, torsdag och lördag kl. 4 e. m.

NORDISKA AKTIEBANKEN

för Handel och Industri.

Kontoret i Hangö.

Diskonterar vaxlar. Beviljar lån, kassakreditiv och remburskrediter. Emottager insättningar på löpande räkning, depositionsräkning och depositionskontokurant. Köper och säljer vaxlar på utlandet och utländskt mynt. Ombesörjer inkasseringar.

„KNIPAN“,

hvilken under vinterns lopp undergått en grundlig remont, öppnas åter den 1:sta maj.

Högaktningsfullt:

Elis Saxberg.

Kurser.

Finlands Bank den 29 April 1897.

	Frs:kurs.	Ink:kurs.
	Fmk.	Fmk.
S:t Petersburg	k. s. 267: 50	265: 50
Stockholm	k. s. 139: 20	138: 60
London	k. s. 25: 25	25: 15
	90 dd. 25: 65	24: 92
Berlin	k. s. 124: —	123: 30
	90 dd. 123: —	122: 30

— Ryska kursen är i dag 267:50—265:50

Yrkesannonser.

Försäkringsaktiebolaget Kaleva meddelar lif- och utstyrsel-försäkringar samt lifräntor genom F. W. Lönnbeck, Ekenäs.

FENNIA Brandförsäkrings Aktiebolag. Agent i Ekenäs: Mikael Lindén. Adress: Föreningsbanken. Träffas kl. 12—1/2 2 på dagen. Telefon N:o 10.

Städernas Brandstodsbolag för lösegendom.

Agent Aug. Sarén.

Brandförsäkrings Aktiebolaget Pohjola emottager försäkringar till billiga premier genom J. R. Petander.

Olycksfallförsäkrings Aktiebolaget Kullervo emottager försäkringar till billiga premier genom J. R. Petander.

Suomi, Lifförsäkringsaktiebolag i Helsingfors. Agent i Ekenäs: Alb. Wialén, i Kimito: O. W. Eriksson.

Majbollar

färgade, af alla storlekar inkomna i

Gummihandeln.

Föredrag

om de senaste företeelserna på kvinnofrågans gebit, hålles lörd. den 1 Maj kl. 6 e. m. i Brandkärshuset af

Fil. dr. Maikki Friberg.

Entrée 50 p:i.

Välkomstfest

för pastor W. Häggman anordnas i afton kl. 1/2 8 e. m. i Metodistkyrkan.

En hvar är välkommen!

Prima Honnings-

MJÖD

hos

Aktiebolaget

Hultmans Bryggerier.

Kungörelser.

Årets debiterings- och upp-bördslängd finnes framlagd å rådhuset under fjorton (14) dagars tid räknadt från och med

den 23 innevarande
 April. Ekenäs råd-
 hus, den 22 April
 1897.

På Magistratens vägnar:
 Björn Schauman.

Kriget.

De under de senaste dagarna in-
 gångna underrättelserna från krigs-
 städesplatsen hafva samtliga tyvärr
 ytterligare bekräftat det grekiska ne-
 derlaget, hvilket inträffade senaste
 söndags. Ur telegrammen därom
 framgår nemligen följande:

„Den 25:te inrykte i Larissa ett
 turkiskt kavalleriregemente. Efter en
 kort strid vid floden Peneus togo
 turkarna sex svåra kanoner, ett
 bärgsbatteri och gjorde flera fångar,
 däribland officerare.

Några våldsamheter utförades
 icke mot grekerna. Grekerna hade
 antändt och förstört sina hus, själf-
 va hade de dragit sig undan till
 bergen. Ratik bey, som hade på
 förhand utnämnts till turkisk kommen-
 dant i Larissa, började utförelsen
 af denna befattning.

Grekerna stå på en timmes väg
 från Wolo. De grekiska trupperna
 medtog sina sårade under reträtten.

Enligt Edem paschas depescher to-
 gos vid Larissa 6 tolfcentimeters
 kanoner och 2 bärgskanoner.

Nederlaget har emellertid på gre-
 kernas sida framkallat en situation,
 som ytterligare förvärrar förhållan-
 dena i det annars redan hemförlorade
 landet, som under tryck af stormak-
 terna, ensam får kämpa mot en öf-
 verlägsen frigsmakt, mot barbarer-
 nas inträngande i Europa. Den
 grekiska befolkningen har nemligen i
 sin stridsförmåga ej tänkt sig något
 nederlag, samt ställer nu på ledningen.
 Situation i Aten är i anledning
 häraf högst allvarlig. Misshöjdet
 stort. Man fruktar revolution.
 Konungen är villig abdikera.

Oron i Aten tilltager. Marin-
 ministern Lewides har afgått.

Beträffande den grekiska flottans
 sjöförmåga torde bombardement af
 Saloniki vara förestående. Den 27
 dennes telegraferas till Hufv. Blad-
 et, från London följande:

Bombardementet af Saloniki är
 omedelbart förestående; fem pansar-
 forthy och tretton mindre krigs-
 fartyg jämte torpedobåtar befinna sig
 nära Saloniki.

Om den turkiska soldaten skrifs
 Hbl:s speciella föresp. i Kon-
 stantinopel bl. a. följande:

„Preussisk disciplin passas icke i
 Turkiet och huru mycket man än
 tränar den turkiska soldaten för att
 i fredstid gifva honom ett friskt
 utseende, bortlägger han i farans
 stund den yttre preussiska politur och
 blifwer i en handvändning den rät-
 troende fanatiska muselman, som öns-
 skar förödmjuka den föraktade kristna
 rasen eller också dö på walplatsen
 för att på andens vingar swinga
 sig upp till muhammedanernas sinligt
 berusande paradis. Denna fatali-

stiska tro är viktigare än all preussisk
 organisation; den förmår den turki-
 ska soldaten att glömma mödor och
 strapasser, hunger och törst, och gör
 honom till världens tappreste soldat.
 Han kan vara dåligt klädd, dåligt
 bewäpnad, dåligt lifvård, men lifa
 fullt är den turkiska soldaten en
 fruktansvärd motståndare, som blindt
 trotsar hvarje fara och med fanatisk
 tapperhet söker göra sig förtjänt af
 en god plats i paradiset, för den
 händelse han skulle falla på walplat-
 sen. Dessa egenskaper förlära, att
 Turkiet kunnat föra krig och besegra
 öfvermakten utan penningar, utan
 ordentlig ekiperung, utan ambulans,
 utan trofs, ja utan anförare.

Man underskattar i Europa Tur-
 kiet, och jag fruktar, att man engång
 får dyrt plitka därför. Vår det
 turkiska wäldets vara eller icke vara
 fatt på prof, kommer en rörelse att
 uppstå inom den muhammedanska
 världen, som kan blifwa af genom-
 gripande betydelse och som kan på-
 nyttföda Muhammeds tappra horder.
 Det blifwer för muhammedanerna
 ett verkligt förstag!

Jag har också hört mera än en
 militärattaché yttra, att, trots bri-
 sten på organisation och ekiperung,
 den turkiska armén är den första i
 världen och att hvarje turk är född
 soldat.

Senaste underrättelser.

I dag på morgonen emottogo vi
 genom Finnska telegrambyrån följande
 meddelanden:

Konstantinopel. Edhem pa-
 scha telegraferar d. 28 april: För-
 sta divisionen marscherar mot Tri-
 kala, besatte Karos. — Befälhaf-
 waren i Epirus telegraferar: Första
 brigaden i förrgår efter sju timmars
 strid vid Rondozi tillbakalagit fi-
 enden, som förlorade 20 döda, flere
 sårade, forceerade bron vid Plaka och
 eröfrade grekiskt blockhus; å turkar-
 nas sida 1 officer 32 man sårade.

Wolo. Staden är nästan utrymd,
 kvinnor och barn instäppas i massa,
 konsulatet hissa sina flaggor. Ett
 italienskt och ett engelskt pansarskepp
 i hamnen.

London. Turkarna ha färdt
 parlamentär till Wolo, försäkrande
 att hvarken invånarna eller staden
 tillfogas skada.

Notiser.

— Allmän finsk industriställ-
 ning. Från industrihjälpen torde
 hemställan afgått till senaten om an-
 ordnande af en allmän finsk indu-
 striutställning något af de närmaste
 åren.

— Svenska folkskolans wägners
 musikkomité utsåg i söndags till
 dirigenter vid musikkonsten i Åbo:
 för blandade körer direktor M. We-
 gelius, (vicedirigenter mag. A. Kindell
 och sångläraren A. Uggla), för mans-
 körer kamrer G. Sohlström, (vicedi-
 rigent med. kand. E. Leander), samt
 för hornkapell kapellmästar A. Lean-
 der (vicedirigent kapellmästar A. A-
 postol).

— Titel. S. S. M. har beha-
 gat hugna disponenten för Fiskars
 bruk J. M. E. von Julin med bärgs-
 råds-namn och wärdighet.

— Drätselkammaren samman-
 träder om måndag den 3:de maj och
 kommer därvid att behandla bl. a.
 ärendet frågan om uppsättandet af
 ett nytt tornur i stadens kyrktorn.
 Enligt hwad för oss omförmäls tor-
 de i augusti eller september månad
 det nya uret warda uppsatt.

— Föredrag i kvinnoafstämningen.
 Enligt annons i dagens blad kom-
 mer fil. dr. fröken Maikki Friberg
 att i morgon kl. 6 e. m. härstädes
 hålla ett föredrag i kvinnoafstämningen,
 som ju under senare tider, till följd
 af den inom rörelsen sjelf uppkomna
 oppositionen, ännu tilldragit sig en
 allmänare uppmärksamhet. Vi kän-
 na ej hwilken ståndpunkt fr. Fri-
 berg intager till denna strömning
 eller hwilka idéer hon ämnar förfästa,
 men som bekant är hon en framskå-
 ende talarinna, som äfwen utomlands,
 i Berlin, Dresden och Wien, där
 hon torde hållit föredrag om våra
 folkhögskolor, tillwunnit sig högt be-
 röm. I Paris war hon wärd 1896
 representant för kvinnoafstämningen
 Unionen och höll därvid ett föredrag
 hwarom Pariserbladen sade, att det
 war det enda föredrag man hörde
 på. Att fröken Friberg äfwen å
 vår ort icke skall sakna en intresse-
 rad och talrik åhörarekrets taga vi
 för gisslet.

— Sjöfarten. Vid härvarande
 lotstation widtog utsättandet af rem-
 marene i går. Mellan Twärminne
 och Hangö finnes f. n. inga ishinder.

Till den yttre skärgården kan man
 dock ej ännu i dag färdas härifrån,
 ty Rannfjärden mellan Dansfö och
 Marsholmarne ligger fortfarande,
 liksom Ruröfjärden. Dagens soliga
 väderlek antages dock verka så myc-
 ket att passagen ut till hafvet ge-
 nom skärgården i morgon är klar.

I Nyttä, Raumo och Åbo är
 sjöfarten redan öppnad. I natt kl.
 1 afgick ångaren Hebe från Åbo ost-
 wart, men har båten då detta blad
 lägges i prässan, ännu ej passerat
 Hangö. Orsaken till dröjsmålet tor-
 de få tillfrisknas stark tjocka som f.
 n. är rådande vid Hangö.

Sjöfarten härstädes öppnades
 år 1885 den 8 maj,
 " 1886 " 30 april,
 " 1887 " 17 "
 " 1888 " 15 maj,
 " 1889 " 6 "
 " 1890 " 10 april,
 " 1891 " 30 "
 " 1892 " 2 maj,
 " 1893 " 8 "
 " 1894 " 12 april,
 " 1895 " 6 maj,
 " 1896 " 27 april då ån-
 garen Onni kl. 9 på aftenen an-
 lände från Åbo.

— Från Hästö-Bussö, hvarifrån
 man i går morse färdades med båt
 till Twärminne, meddelas oss, att ef-
 ter par dagar något ishinder för sjö-
 farten ej förefinnes. Rundtom Hästö-
 Bussö är det öppet, men ett stycke ut
 åt hafvet skönjes ännu maktiga drif-
 ismassor, hwilka dock af första pust
 låta svinga sig.

Sälsångsten på ön har i vår ej
 varit alltför tillig. Qualles hafwa
 omkring 16 sälar i land förts. Af
 sjöfågel har det ej ännu varit syn-
 nerligen talrik.

— Teaterföreställningarna här-
 städes i början af maj månad blifwa
 ej af. Från Svenska inhemska te-
 atern har nemligen underrättelse in-
 gått att någon resa till de mindre
 landsortstäderna af förefinns an-
 ledning i år ej kan anordnas.

— 1:sta Maj, i morgon, torde
 komma att härstädes förtäro på till-
 wida annorlunda än sina föregån-
 gare, att sjunga på kvarnbacken icke
 eger rum. J. B. K:s musikkapell,
 hwilket ämnar sig till sång- och mu-
 sikkonsten i Åbo i sommar, samt af-
 men här för af stadsfullmäktige erhål-
 lit bidrag till sin reskassa, kommer
 i morgon kl. 12 på dagen att utföra
 musik å Kvarnbacken och kl. 7 e. m.
 vid ångbåtsbroarna, samt wisar på så
 sätt sin erkänsla för gästvärd.

— „Anipau“, detta wärd natur-
 stöna utwärdshus öppnas i morgon.
 Detsamma har under winterns lopp
 undergått en widtomfattande repa-
 ration. Den täcka verandan har
 förstörats en hel meter på bredden
 samt leder till densamma numera en
 dörr äfwen från s. f. sjösalongen.
 Samtliga målningar i den större
 salongen hafwa undergått en grund-
 lig restaurering och te sig nu ut all-
 deles som nya. För öfrigt äro samt-
 liga lokaler uppstusade samt nya pry-
 dliga gardiner uppsatta, hwilka ytter-
 ligare höja lokalens hemtrefnad. I
 sjösalongen finnes att tillgå ett godt
 piano.

— En större stockflotta väntas
 anlända till härvarande ångfartyg från
 Bojowiken. Ett isband, som sträckt
 sig mellan Dragsvik och Säll-
 vik, har likväl fördröjt bogseringen
 af densamma.

— Hafresådden har å flere lä-
 genheter i stadens omnejd allaredan
 widtagit.

— Bojowiken är i dag öppen
 ända förbi Dagby till de s. f. Bod-
 boda och Ekerö holmarna.

— En swala syntes härstädes i går.

— Tullwärdet. Tullförwaltaren
 i Hangö hofrådet J. von Haartman
 har fått tjänstledighet från den 5
 juni till den 1 september och till
 hans wikarie förordnats stabskapte-
 nen E. J. Wistström.

— Sjöfarten öppnad i Helsing-
 fors. I tisdags eftermiddag kl. 1/2
 5 inköpte i H:fors hamn den lilla
 ryska bärgningsångaren Merkur, som
 någon dag tidigare syntes arbeta i
 isen utanför Gråhara. Isen i Söd-
 dra hamnen tycktes icke erbjuda Mer-
 kur några svårigheter att genomgå,
 då den bland annat bröt upp rännan
 till Sweaborg. — M. Pr.

— Wagnswärling medels häst-
 kraft. Den sedan flere år tillbaka
 vid Hangö station påhufvade och så
 lifligt åstundade wagnswärlingen med
 hästar pågår nu där sedan förliden
 fredag och tyckes utfalla till allmän
 belåtenhet. Att detta arbetsfält, som
 i wisfa fall är wida lämpligare än
 wärling med lokomotiv, inbesparar
 både tid och pengar, och för öfrigt
 användes i nästan alla andra länder,
 icke skall afstanna med detta enstaka
 försök, wilja wi i trafikens intresse
 hoppas.

Under nu omordade wagnswärling,
 därvid de mest primitiva dragdon
 användes, hafwa intresserade varit
 i tillfälle öfwerthga sig om att ban-
 gården i sitt nuvarande skick ganska
 väl tillåter hästars användande wid

wärpling af wagnar. Widtoges emellertid några smärre förbättringar, anskaffades praktiska dragdon och starka hästar, så wore det säkert att det nya systemet inom kort skulle tillvinna sig allmänt erkännande.

I synnerhet wid Hangö kunde wagnswärpling med hästar blifwa till stor nytta då ju ångbåtar ofta passera orten, liggande där ibland endast någon timme, lossande eller lastande och tarfwande wagnar, för hvilkas framförande lokomotiv icke alltid är att tillgå. Men i allmänhet wore systemets införande wid stationer i städerna önskwärdt, alldestund wagnsträngningen med hästar erbjuder många fördelar framför det pipande och roslande lokomotivet. — H:ö.

— **Stort penningefynd.** I föndags gjorde några gossar i Wiborgs omedelbara omnejd ett lifa värdefullt som fällsynt fynd. Medan de gingo längs den genom Pietala egendoms skog draga järnvägslinjen fann en af gossarna en butelj, i hvilken sedan man tagit närmare reda på dess innehåll, fanns 26 stycken ett hundra marks sedlar — 2,600 mk. Fyndet har öfverlämnats till polisammaren, genom hwars förmedling närmare utredning wäl kommer att winnas rörande detta fynd. — Wbl.

Kungörelse.

Förseglade anbud å leverans under instundande sommar till Kejsarliga Senatens af trehundra (300) famnar (1,200 kubikmeter) björkved och femtio (50) famnar (200 ☐ meter) tallved emottagas till 1 maj af

N. B. Grotenfelt.
Senatsekonom.

(Hbl. 2 g. 8 r.)

Till salu

För instundande vårplantering försäljas från

Billnäs Bruks

Fruktträdskolor

nu genast:

Äppel- och Päronträd af utmärkta och hädiga sorter.

Under **Juni månad** försäljas:

Canna Königin Charlotte (utmärkt för grupp),

Montbretsia cocosmiflora,

Lobelia fulgens,
Queen Victoria,

Lobelia cardinalis,
Feuerfleige (nyhet),

samt **bladväxter till grupplanteringar**.

Välsorteradt sortiment af **blomsterplantor** för grupp- och grafplantering.

Exemplar af **Kronärtskockor** samt **Tomat** för utplantering.

Nu genast: ett parti **Rysk sättlök** (s. k. arflök).

Timotej-

och

Rödklöverfrö

med hög grobarhet, säljes å

Billnäs Bruk.

Utmärkt godt

Citron

MJÖD

å 50 p:i litern hos

K. F. Pousar.

Realiseras

Krimska äppel (delvis fläckiga) 75 p:i kilo. **Helfet ost** (fört 2 mk) till 1 mk. 50 p:i kilo. **Edamer ost**, **Medvurst**, **Cacao**, **Choklad**, **Kontekt m. m.** till billiga priser i **Frukthandeln** hos

K. F. Pousar.

Moderna

Sommarhattar

hos

H. Nikander.

Ett parti Höfrö

af finsk timotej, alsike- och rödklöver försäljes till inköpspris från och med lördag morgon.

För varans grobarhet garanteras.

E. Jansson.

Hela mitt lager af mössor realiseras till inköpspriser.

E. Jansson.

alenast staden och dess borgerskap förfång och obotelig skada" utan äfven kronan som gick miste om tullen.

Sedan 1622, då den s. k. lilla tullen blef införd, afstängdes staden åt landssidan med ett högt staket, öfver hvilket ingen vid laga ansvar månne understå sig att stiga eller „böka sig under". Vidare skulle enligt förordningen uppbyggas tvenne tullhus det ena vid tullporten det andra för sjöfarande invid stranden. Vid dessa tullhus skulle tullskrifvaren eller tullnären med vaktknektar infinna sig om sommaren på slaget 4 och om vintern kl. 6 på morgonen för att efter skedd uppmätning och vägning bestämma tullavgifter eller accisen som den kallades. Tullsatsen per tunna var för råg 2 öre, för korn 1½, för hafre 1 öre och för 1 lispund sälsäck 1 öre, en ko betalades med 4 öre o. s. v. Enligt förordningen skulle „han som godset förer, räkna i tullnärens åsyn penningarne, dock icke leverera dem tullnären i händerna, utan strax i tullnärens åsyn kasta dem in i en kista ständande i tullhuset, genom ett litet hål ofvan uppå gjort", hvilken kista heter det vidare „skall vara med goda lås försörjd och ståthållaren hafva där nycklarne till". Efter denna procedur måste säljaren direkt förfoga sig till stadens torg, ty på gatorna fick ingen handel bedrivas. Under marknad — och sådan erhöill staden 1627 — föranledde den omständiga förtullningen hvarjehanda trassel emedan under de åtta dagar som Matsmessomarknaden varade staden besöktes af en hel mängd resande, hvilkas fordon, hästar, båtar m. m. skulle, änskönt för dem ej behöfde erläggas tull, uppskrifvas och resanden onödigtvis uppehållas. Stadsboarne hade äfven flere skäl att vara missnöjda, isynnerhet som de själfva voro tvungna att underhålla staketet. Först efter 1808 års krig afskaffades systemet.

och administrativ myndighet, samt fingo för sin räkning uppbära vissa kronoskatter, lagmans och domarekappar, utdömda böter, hamnpenningar o. s. v. Att den snikna „gref Ebba" liksom hennes son och sonson visste draga den största möjliga nytta af sin förläning är mer än troligt ty enl. en samtida anteckning beskrifves hon som „ett hår af hin häle, värre än sonen Axel", och om den sistnämde heter det att han såväl mot borgare som bönder var en grym barbar, som pålade dem en mängd extra pålagor. 1610 öfvergick grefskapet till Sten Lejonhufvud. Under de 10 år han var bosatt här i staden gjorde han sig långt namnkunnigare än fadren genom de många våldsbragder och laglösheter han förfäddade. Ut i 1611 års räkenskaper öfver inbetalta kronomedel från Ekenäs stad finnes sålunda anteckadt: „Detta hafver grefve Sten tagit med gewalt."*).

Handelns fiender de många in- utländska krigen, regeringens välmenta reglementen och delvis grefvarnes förmyndarskap hade intill början af 1600 talet förhindrat affärsrörelsens och välmågans uppblomstring på orten. Ett omslag till ett bättre förhållande inträdde dock med Östersjöprovinsens eröfring och grefskapet Raseborgs öfvergång 1600 till grefve Mauritz Lejonhufvud som då var ståthållare i Reval. Om den större lifaktigheten i borgareseglation på Estland får tillskrifva grefve L., Karl IX förnämsta gunstling, eller måhända några särskilda privilegier gifna Ekenäsboarne under hertigens vistelse härst. i Nov. 1601 är ej närmare utredt, säkert är endast, att Reval, Narva och flere städer i Lifland, ja till och med Lübeck, flitigt besöktes af stadens fartyg. Samtidigt drefs en ej så obetydlig

*) C. Carstens.

**Strufvor och Mjöd
i Berglunds bagar-
butik.**

Diverse.

**Alla de som hafva o-
afslutade affärer såväl skulder
som fordringar med aflidne
Byggmästaren V. L. Dönsberg,
anmäla sig till undertecknad
inom den 10 maj.**

Ekenäs d. 30 April 1897.

Klara Dönsberg.

Observera!

**I anledning af liflig efter-
frågan emottages begagnade herr-
kostymer m. m. till försäljning, till
högsta möjliga priser. Närmare i
telefon N:o 97.**

Realisationsmagasinet
i Hangö.

Vedhuggare Obs!

**Vedhuggningen vidta-
ger åter på Gullö invid
Ekenäs stad från och med
Maj månad. Huggarelön
2 mk pr famn.**

Fiskars Aktiebolag.

I dag har ytterligare inkommit,

verkligt goda och moderna såväl Engelska som
Skottska tyger för vårsäsongen, och det är därför
bäst för kunderna att snarast möjligt besöka mitt
Skrädderi.

A. A. Berglund.

Mejeri konsulenten

inom första distriktet kan år-
ligen före den 1 Juni och den
1 December requireras hos
Landtbruksstyrelsen, vederbö-
rande Guvernör eller mejeri
konsulenten Alb. Voss Schra-
der Helsingfors, Konstantins-
gatan 9. (F. T. A. 3922)

F. B. K.

sammankallas till öfning
i söndag kl. 8 f. m.

Obs! Utfärd till Rams-
holmen. Kvastar o. krat-
tor medtages.

Kärchefen.

Upphittadt.

**En mindre summa pennin-
gar är upphittad och återfås mot
annonsafgiftens erläggande
St. Kyrkog. 14.**

I tjänst åstundas.

Ledig Lärarinnetjänst.

Lärarinnetjänsten vid Lill Hoplax by
distrikts i Helsinge sockens nyssinrättade
svenska folkskola, gemensam för gossar
och flickor, anslås härmed ledig att hos
skolans direktion ansökas. Tjensten, som
tillträdes 1 nästkommande augusti, till-
sättes på 2 profår och åtföljes af 800
marks lön, däraf 600 mark i statsbidrag
och 200 mark af kommunen jämte hälft-
en af elevernas skolafgifter samt dess-
utom fri bostad af 2 rum och kök jämte
nödigt bränsle och petroleum till lyse.
Ansökningarna böra inom 30 dagar här-
efter insändas till direktionens ordförande,
Löjtnanten Friherre E. Ramsay, under
adr. Munknäs gård, Helsinge socken.

Munknäs den 37 april 1897.

Direktionen.

(Hbl. 2 g. 4 s. 30 r.)

**En 14 à 15 års flicka
får plats från 1 maj.
Närmare å**

Tryckeriet.

Dreng, pålitlig och nykter,
får genast anställning
hos

Mandellöf & C:o, Hangö.

Ångbåtsturer.

**Till Åbo, Björ-
neborg och Wasa af-
går**

Ångaren

HEBE

måndag kl. 6 1/2 f. m.

Emil Österholm.

Telefon N:o 41.

Ångfartyget

Necken

afgår till Helsingfors via
Barösund och Ingå ons-
dagen den 5 Maj kl. 8 f.
m., samt till Åbo via Han-
gö, Dalsbruk, Björkboda,
Skinnarvik fredagen den
7 Maj kl. 6 f. m.

Närmare meddela

I. Himberg & C:o.

Ekenäs Tryckeri Aktiebolag, 1897.

handel på Åbo och Stockholm. De varor som exporterades
till sistnämnda ort voro strömming, salspeck och landtmanna-
produkter. Äfven bräder utskeppades härifrån en tid. I
de gamla urkunderna omtalas ett för den tiden högst ovan-
ligt industriellt företag, nämligen ett sågverk, hvilket anla-
des af greffe Axel vid Karis å.

Länge skulle dock ej stadens borgare få glädja sig åt
de gynsamma handelsrelationerna, ty redan 1614 utfärdades
en „handels- och seglationsförordning“ och trenne år senare
en handels „ordinantia“ hvarigenom rikets städer med af-
seende på sina handelsrättigheter fördelades i tvenne klas-
ser, stapelstäder och uppstäder. Skilnaden dem emellan
bestod däri att stapelstäderna, i Finland Åbo och Wiborg,
hade rätt att drifva såväl aktiv som passiv utrikes handel
och att besökas af utländska köpmän, uppstäderna deremot,
hvaraf en del däribland Ekenäs väl fick besöka utländska
platser, men ej i sina hamnar mottaga fartyg från utrikes
orter. Regeringens tillvägagående att bevilja den lilla grann-
staden Helsingfors, som egentligen var en uppstad, rätt att
äfven köpslå med utlänningen i egen hamn väkte ej alle-
nast Ekenäsboarnes afund utan äfven stor bitterhet. Men
större skulle afvogheten blifva och slutligen öfvergå till
den häftigaste rivalitet de bägge grannstäderna emellan då
en ny förordning om „städernas seglation“ 1636 utgafs och
då samtidigt Ekenäs samt Borgå till förmån för Helsingfors
som gafs full stapelstadsfrihet, beröfvades all rätt att segla
utrikes. Regeringens afsigt med de obarmhertiga stadgan-
dena att få en utflyttning till den nyanlagda staden till
stånd blef besviken, ty Ekenäsboarne blefvo sin hemort
trognare. Med dyster resignation funno de sig i sitt öde och
ställde sin sjöfart på Reval, den enda trade som enl. 1636

års resolution var dem förbehållen utom Sverige och Fin-
land. Men denna sista nådegåfva skulle äfven blifva staden
fräntagen och följderna af merkantilsystemet, handelns fjett-
rande, gaf anledning till ett tvåhundra årigt stillastående.

En annan sida af tvångssystemet! var bondehandelns
koncentrering i städerna för att på så sätt gynna dessas
uppkomst. För detta ändamål förbjöds bondeseglationen 1617
och ännu tidigare det s. k. landsköpet hvarmed menades
idkandet af handel med köpmannavaror eller byte mot landt-
mannaprodukter ute på landsbygden. Den 10 Nov. anno
1598 utfärdade ståthållaren i storfurstendömet Arvid Stålar-
m här i staden bref om landsköpsförbud och 1616 upprepas
påbudet med uttrycklig bestämning om beslagtagande af
godset, enär köpmän från Reval och Åbo samt „allehanda
ståndspersoner“ tillåtit sig sådan mot stadens privilegier
stridande handel*). Förbudet upprepades idkeligen men som
det synes utan åsyftad verkan, ty oupphörligt hade staden
anledning anföras samma klagomål. Än hade landsköp blif-
vit bedrifvet vid Antskog än vid Svartå och än vid „Fischers“
bruk**). Härtill kom att flere af stadens borgare ej hemma
kunde gifva sig till tåls tills bonden skulle komma till sta-
den utan begaf sig själf ut i socknarne och gjorde härige-
nom de öfriga borgarena förfång. Samma klagolåt hade
staden att anföras om bondeseglationen, mot hvilken rege-
ringen dessutom visade en vaklande hållning. Kringliggande
socknars skeppare fortforo helt ogeneradt att utan anlöpan-
de af staden under namn af „egen afvel“ öfveföra allehanda
uppköpta varor till Stockholm och annorstädes „görande icke

*) C. Bergman. Afhandl.

**) Resolut. af 1636, 1642.